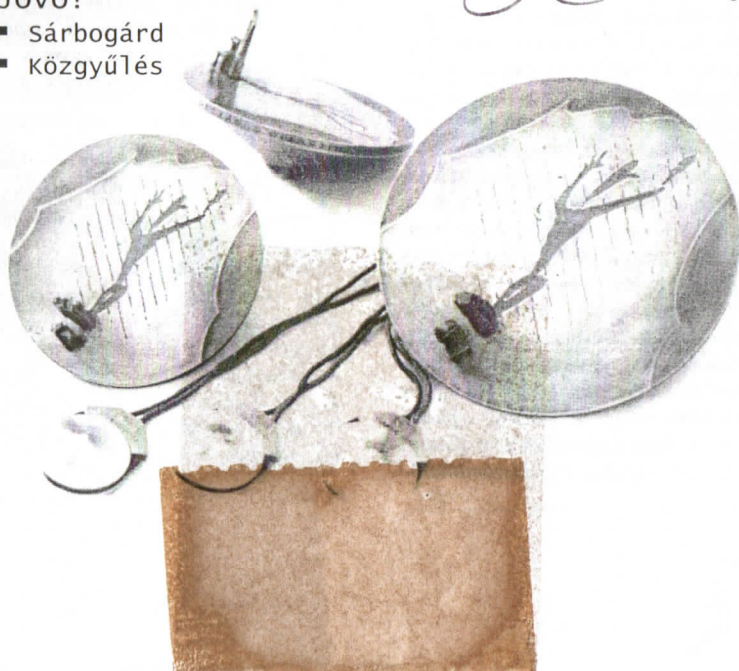

DIÁKSZÍNHÁZ

2000. október

- Országos Diákszínjátszó Találkozó – Csurgó
 - Idézetek a Hajónaplóból
 - Díjak
 - Interjú Zuti Krisztiánnal, a Minden jó, ha vége csoport vezetőjével
- Vonzások és választások
 - Elmélkedés a fesztiválrendszeréről
 - Elnöki beszámoló
- Fesztiválok, táborok
 - Aquincum
 - Kazincbarcika
 - Jeruzsálem
- Jövő?
 - Sárbogárd
 - Közgyűlés

50 old

CSURGÓ

ORSZÁGOS DIÁKSZÍNJÁTSZÓ TALÁLKOZÓ

2000. ÁPRILIS 28-30. CsÚRGó

Hajónapló

Fülöp Csaba

Az idézett Hajónapló rólunk is szóló száma kedvezményesen megvásárolható az ODE-ban

„Sok idő a látottak megbeszélésére nincs, pillanatokon belül kezdődik a következő előadás, a szomszédos Református Gimnázium egyik tantermében. A budapesti **Elő-Tér** Művészeti Iskola mutatkozik be *Selejtesek* című előadásával, mely egy Nigel Williams-darab (Osztályellenség) nyomán készült. Őt fiatal unatkozik egy tanteremben, aktuálisan elüldözött tanáruk utódjára várakozva: Pajzser, Lepke, Dugó, Szívi, és Hoki. Hamarosan csatlakozik hozzájuk a javítóból visszapatolt, minden útjába eső ablakot és kirkatot bezúzó társuk, Enyves. Lökdösődnek, átlakodnak, okkal-ök nélkül egymásba marnak. A legagresszívebb Pajzser utasításának engedelmeskedve elhatározzák, hogy - tanár híján - maguk fognak előadásokat tartani. A diákok „órái” rendre személyes vallomásokba torkollanak; családi tragédiák, sérült lelkek, alig tudatosult vágyak, artikulálatlan érzések gomolyognak elő a trágár szavak mögül. Weher Péter sodró lendületű, nyers, brutális akciókkal (asztalborogatás, székrágdosás stb.) kísért rendezése magával ragadó, azonban nem képes elfedni a darab számos fogyatékoságát. Egy kapitány kibicsaklott életeket helyez egymás mellé Williams, hegyekben a szájbárogás, a játék egysikúvá és kiszámítható-

vá válik. Másrészt, a sérült kamaszok minden előzmény nélkül gyónják meg rejtett érzéseiket, a konstrukció egésze menthetetlenül kiagyaltnak tetszik. Ennek ellenére az erőteljes, koncentrált színészi játék végig képes fenntartani az érdeklődést, sejtethetően a fesztivál egyik nagy durranásához van szerencsénk.”

*

„Jómagam mindjárt le is maradok a mai záróprodukcióról (*Theatrum Chemotox II.: Szerelem 2.0*). Boszszantó, de legalább van időm megírni a Garaczi-cikket. Jócskán elmúlt éjfél, bágyadt sörözés a büfében, a nagyobb beindulástól visszatart az, hogy elfogyott a cigim, a helyszínen nem lehet kapni, bolt meg nincs nyitva. (Gondoskodj nappal az éjszakai készletekről éjjel-nappalikhöz szokott nagyvárosi boy!) Végigböngésztem a szombati programot: tíz előadás egymás után, plusz két szakmai beszélgetés. Jó lesz rápihenni.

Szombat

Alkalmi szerkesztőségünkben indítom a napot, a helyiség kezdeti sterilitása már a múlté; szanaszét heverő papírok, lemezek tömött kamutartók. Kora reggel, villódzó képernyők, reggeli túlélőcsoomag (kávé, cigaretta, pogácsa stb.), álmosággal bírkózó lázas igyekezet. A szomszédos teremben az előző napi előadásokat értékeli a zsűri - Bérczes László, Lengyel Pál, Kaposi László - fél füllel belehallgatok; sok hozzászólás, rendben.”

*

„Más a helyzet a következő produkcióval: a miskolci **Zrínyi Ilona Gimnázium**nak sikerül úgy elővezetnie Plautus *Hetvenkedő* katonáját, hogy a nézőtérén kósza vendég volt csupán a nevetés.”

*

„Nagyterem, erzsébetkor, (forrás: Paul Foster: *I. Erzsébet*), Budapesti **Vörösmarty Gimnázium 10AD**. Csaknem üres tér, körben elhelyezkedő szereplők, a ki- illetve belépés dialektikája strukturálja az előadást. Önreflexív elemek (a nézőtérre késve érkező 'áhnéző', tévékommentátorok beszédmódját idéző narrátor stb.), melyek révén a produkció sikeresen általmenti a Foster darab játékszituációját hangsúlyozó jellegét. A színészi játék képes ugyan követhetően megjeleníteni a történetet (ez sem kis teljesítmény), ám - egyelőre - rendkívül egyenletlen. A (felnőtt) Erzsébetet alakító Pálmai Anna meggyőző királynő, ez azonban a többiek játékát kevésbé inspirálja. Egymásnak, de nem egymásért játszanak ez alkalommal a vörösmartysok, akik - mint azt számos apró baki jelezte - messze voltak a csúcsformától.”

*

„Nézőn is, zsűrin is a fáradtság jelei látszanak, ám megállás nincs, lebaktunk a nagyterembe, ahol a kistarcsai **Ördögi Kör** mutatja be a Josephine Petitguarde nyomán készített *Az utolsó erős felindulásból* című előadását. Talán az eddigi legsajátosabb hangvételű produkció. Kick-box sattyakos, mini-ruhás narrátor (nő) kacérkodik a vízipisztolyos Ámorról. Utóbbi aktivitása végtelen. A narrátor hiába igyekszik meggyőzni őt a szerelem felette egészségtelen voltáról, a pajkos istenség újabb és újabb leleteket dönt romlásba. „Ámorfutását” (bocs) szétdúlt családok, tönkrement életek szegélyezik,

no meg egy brutális gyilkosság. A nők hűtlenek, a végén minden szál összeér, de a narrátort nem sikerül megcsókolni. A könnyen mozgatható, összekapcsolt vaskeretekből, s színes függönyökből álló díszlet ideális keretet biztosít Kolacsek Gábor és Váncsa Áron rendezésének, mely elsősorban a látvány szintjén érvényesülő (díszlet-jelmez), sajátosan bizarr képi világa okán marad emlékeztetés.”

*

„A sepsiszentgyörgyi **Osonó Diákszínpad** mutatkozik be, a Bizottság zenéje által inspirált Kalandra fel! Című alkotással. A dalok képviselte abszolút szabadság uralja a játékot, a legkülönbözőbb elemek keveredése jellemzi a produkciót. Improvizatív mozgássorok, kontaktáncok, bizonytalan eredetű szövegek, bizarr játékok, improvizatív helyzetgyakorlatok. Kevés díszlet, eklektikus jelmezek, ötlet- és geparádé. Jelentést nehéz lenne tulajdonítani a látottaknak, bár ez ezúttal nem is tűnik fontosnak. Lacának, Wahornak (s a többieknek) bejönne ez a trip, az biztos.”

*

„Pillanatokkal később elkezdődik a záróünnepség, rövid zárszavakat követően díjkiosztó, rengeteg kategória, számos díjazott. Tarol a Bészi (övek a közönség díja is). A legjobbnak talált színészek-mellesleg- részt vehetnek egy kéthetes izraeli workshop-on. A ceremónia végeztével táncolni vágya a nép, ám a mostanra elfáradt muzikusok néhány szám után összekapcsolnak, s magára hagyják az éppen beinduló tömeget. A hoppon maradt ifjúság a pult mellett keres vigaszt, a szesztermék pillanatok alatt elfogy, le-lecsukódó szempillák, ingadozó léptek, asztalra boruló fejek, vége.”

NONPROFIT ÖRDÖGÖK

Az Idei ORszágos Diákszínjátszó Találkozó fődíját a budapesti „Minden jó, ha vége...” csoporthoz nyerte, akikkel először tavaly találkozhattunk Veszprémben, ahol már letették névjegyüket - az egyetemi kategória majd' összes díját elhozták. Második - immár fődíjas - előadásuk kapcsán a csoport vezetőjével, Zuti Krisztiánnal beszélgettünk.

Diákszínház: Miben változtatta meg a csoportot a fődíj?

Zuti Krisztián: Meg nem változtatta, inkább megerősítette. Megerősítette azt a hitünket, hogy érdemes folytatni azt a munkát, amit elkezdtünk, hogy jó úton haladunk. Ez azért is fontos, mert a csoport fenntartó híján állandó létbizonytalanságban van.

A csoportot különböző korú emberek alkotják. Vannak, akik most érettségiztek, az ő munkájuk a tanulás miatt volt „bizonytalan”. Mások munka mellett próbáltak. Ezért fontos a fődíj, hiszen így mindenkinek az előadásba, próbákba vetett hite sokszorozódik meg.

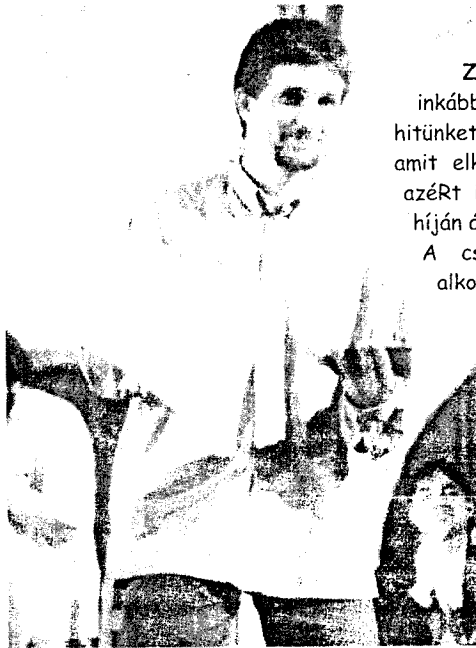
DSZ: Te magad is használtad a létbizonytalanság szót. Tudjuk, hogy szinte lehetetlen körülmények között dolgoztok.

ZK: Állandóan a fennmaradásért küzdünk. Nincs fenntartónk, így nincs

állandó próbahelyünk sem. A csoport tagjai dobna össze pénzt, hogy bérelni tudjunk próbahelyet. Nincsenek meg a feltételeink a tökéletes munkához. Az elmúlt évben kéthetente vasárnaponként 8 órát próbáltunk. Valószínűleg pont emiatt sikerült ilyen jól ez az előadás - mert mindenki érezte a hatékony munka fontosságát, egymásért dolgoztunk.

DSZ: Az első előadásotok is Dosztojevszkij alapján készült, idén újra öt vettétek elő.

ZK: Régóta foglalkoztatnak Dosztojevszkij írásai, bár a főiskolán nem igazán értékelték a látásmódot. Nem tudom, mivel láncolt magához. Folyamat volt.

Elgondolkodtatnak filozófiai problémái. Éppen ez volt az előadás problémája, hogy zsűri és néző nehezen fogadja be ezt a filozofálgatást. Meg kell találni hozzá a hatásos formát.

DSZ: Ez is jellemző Rátok?

ZK: Az előző előadásunk esetében - *Egy gazember álma* - a formanyelv sokkal tudatosabb volt, mert szándékosan akartuk elidegeníteni a közönséget. Most nem volt cél formanyelv teremtése. Mindkét alkalommal csak egy kis részét sikerült megvalósítanunk annak, amit szerettünk volna, először a technika, most az időhiány akadályozott bennünket a tökéletesítésben.

DSZ: Hogyan jött ez a kontakt-szerű mozgásvilág?

ZK: Olyan elemeket használtunk, amik eszünkbe jutottak. Megpróbáltunk meglévő dolgokból valami eredetit, sajátosat teremteni

DSZ: Eszebint a stílushoz keresel új datat?

ZK: Egyelőre a régi előadást szeretnénk tökéletesíteni, befejezni, aztán fogunk újba. Megvannak a datákkal szemben támasztott követelményeink.

A színjátszó találkozóban az a jó, hogy kapcsolatokat lehet teremteni. Mi Csurgón az Elő-terekkel kerültünk komoly kapcsolatba. Érdekes, hogyan tud együtt dolgozni két teljesen különböző összetételű csoport, kompromisszumokat kell kötnünk, össze kell hangolnunk a különböző szellemi energiákat.

DSZ: Milyen a te csoportod összetétele?

ZK: Csupa olyan ember jár a csoportba, akinek valamilyen színházi előképzettsége van középiskolából, de érettségi után magára maradt. Sajnos mára nagyon kevés olyan színház van, ami szó szerint „amatőr”, amit a résztvevők szeretből csinálnak, a saját pénzüket áldozva rá. Így nálunk sincs válogatás, minden ilyen embert örömmel látunk.

DSZ: Hová lehet ettől a fődíjtól továbblépni?

ZK: Ma egy amatőr csoportnak a legnagyobb cél az állandó próba és játékos hely kivívása. Célunk non-profit előadások létrehozása. Nagyon sok lehetőség veszik el, mert nincs olyan háttér, aminek segítségével színházzal foglalkozhatna. Komoly energiák vesznek el a hely-kereséssel.

Nekünk sem a diákszínjátszásban lenne a helyünk, csak nincsenek olyan közösségek, fórumok, amelyek teret adnak a hozzánk hasonló csoportoknak. A hetvenes évek alternatív színházai, játszóhelyei - Szkéné, Stúdió K, RS9, Merlin - ma védjeggyé váltak, Rang ott játszani, de ezekre a helyekre bejutni nehéz, az is egy zárt kör. Ebben a körben is különböző szakmai érdekek dominálnak. Az egyik, ha nem vagyunk jók, nincs ott a helyünk. A másik érdeket nem szeretném megtagasztalni. Sajnos sok csoport jár hasonló cipőben.

FaRagó Cs.

ODT 2000. – A DÖNTŐ DÍJAZOTTAI

A zsűri különdíja a zenehasználatért és a látványvilág

megteremtéséért

Ördögi kör, Kistarcsa

Legjobb férfi alakítás díja

Réthy András

(Pajszér, Selejtesek)

Legjobb női alakítás

Kapronyi Kinga

(480-as csoport, Akárki)

Rendezői díj

Zuti Krisztián

(Minden jó ha vége... - Bészi)

III. díj

HMG 12.D – Távirányító,

Horváth Mihály Gimnázium, Szentes

Theatrum Chemotox II. – Szerelem 2.0,

ELTE Tanárképző Főiskolai Kar, Budapest

Adyák – Stílusgyakorlatok,

Ady E. Gimnázium, Debrecen

II. díj

N. Williams: Selejtesek,

Elő-Tér Művészeti Iskola, Budapest

Közönségsdíj

Minden jó, ha vége... - Bészi,

Budapest

I. díj

VMG III. D – Szerelem a kertben,

Vörösmarty M. Gimnázium, Budapest

Kárpáti P.: Akárki,

480-as csoport, Pesti B. Gimnázium, Budapest

Csurgó város Fődíja

Minden jó ha vége... - Bészi

VONZÁSOK ÉS VÁLASZTÁSOK

Elmélkedések a fesztiválrendszeréről I. (V. Gy.)

Fesztivál, Kategóriák, Közgyűlés

Véget ért, s készülünk a következőre. Voltak jó előadások, és vendéglátás, hangot nyelő terem, és hajnalig tartó tánc. Megbántódás a díjazáskor, és a szokásos öröm. 147 csoportból csak 20 gondolhatta magát kiválasztottnak, bár valljuk be, mindenki talált e 20 közül nem idevalót. („Hát, ők meg hogy kerültek ide?”)

Kategóriák és tervek

Volt egy nagy tervünk. Válasszuk két kategóriába a művészeti iskolába járókat és a nem művészeti iskolába járókat – legalábbis a díjazáskor. Lehet, hogy nem gondoltuk át pontosan, hogyan is történik majd ez. Végül a zsűri az utolsó előadás előtt felhívott a zsűriszobába, s közölték, hogy ez a két kategória nem megy. Ugyanis a nem művészeti iskolás mezőnyt „igazságtalanul” lehetne csak díjazni. Szakmailag indokolatlannak tartanak, ha pusztán a kategória miatt kellene díjazni néhány előadást, szemben néhány másik „kategóriába” tartozó, színvonalas produkcióval. Elfogadtam a javaslatukat – lehet, hogy hiba volt? Állítólag egyesek szentséggel mentek ki a díjkiosztóról. („Na, megint szétosztották egymás között a díjakat!”)

Mozgalom vagy elit?

Két szempont érvényesül egyenlő erővel. Mennyire tartjuk életben a diák-színjátszó „mozgalmat” (ré-

mesen hülye ez a szó) és mennyire segítünk az elitet? Én mindkettőt fontosnak tartom, s azt sem gondolom, hogy az „elit” csak művészeti iskolában nevelődik. Az elmúlt években jó néhány olyan díjazott produkció született, ami a legjobb értelemben vett, avatatlan amatőr kezek között jött létre. S azt is tudom, látom (a vörösmartyban közvetlen közelről), hogy a drámatagozat sem biztosíték semmire. A lehetőségeink időnként csak látszólag jobbak, próbalehetőséget csak megszorításokkal kapunk, tanítványaink egy része lóg a készségtárgyakról.

Egyetemisták...

Mégis, úgy látom, hogy 2001-ben fel kell oldani ezt az ellentmondást. S akkor még nem is beszéltem az „öregekről”, az egyetemista korúakról. Hozzánk tartoznak-e ők vagy sem? A pécsi egyetemi fesztivál meghívásos alapon működik. Igyekeztem ellenére nincs kapcsolat azzal a fesztivállal, csak a címlistát kéri el tőlem, de abból – ki tudja miért? – nem mindenkit hívnak meg. Egyéb együttműködésre nem tartanak igényt, leveleket, kiadványokat – Uram bocsá! – meghívókat nem küldenek.

Közgyűlés...

Csurgón teljes érdektelenségbe fulladt a közgyűlés – elmaradt. 2000. június 9-én megtartotta az ODE rendes éves Közgyűlését Budapesten. Nagyon kevesen voltunk. Pa-

ranoiának látszik, de lehet, hogy mindenkit csak a maga portája érdekel, sőt, a „mozgalom” is csak addig fontos, amíg szidhatjuk a díjazást, a zsűrit, meg a szervezőket, de különben meg csináljanak azt az ODE-ban, amit akarnak. Sajnálom, hogy nem sikerült nyíltabbá és fontosabbá tenni az érdekeltek számára az ODE Közgyűlést, lehet, hogy általában érvényes az a vélemény, miszerint úgysem változtattunk semmit, és ez az úgy csak a mi ügyünk. Na, vége az önsajnálatnak! A jegyzőkönyvet most nem közöljük, csak a fenti gondolatmenet-höz kapcsolódó kérdéseket értem. (Ugyanis, bár csak „drámais” csoportok voltak jelen, mégis felmerült a kategória-vita.)

3 fesztivál...

Jövőre szeretnénk három fesztivált szervezni. S így is szeretnénk meghirdetni az ODT-t. Három kategóriában három mezőnyben, a végén összesítve mindent. A következő tervezetet lehet kritizálni, kiegészíteni, segíteni a megvalósításban stb. A nem művészeti iskolákba járok a válogatókon együtt „versenyeznek” a művészeti iskolásokkal, vagyis itt még semmi sem változik. A zsűri viszont két kategóriában dönt március végén. A nem művészeti iskolásoknak külön döntőjük lenne – szóbeli ígéret szerint – Sárboárdon. A művészeti iskolások döntője Veszprémben lenne, ahová a legjobb – már Sárboárdon kiemelkedett – csoport(ok) is bejutnának (?). Megbeszélés kérdése! Az egyetemistáknak pedig Debrecenben, a 2001-ben ott rendezendő egyetemista fesztiválon adnánk lehetőséget, s tőlük a legjobb pedig versenyen kívül szerepel majd

Veszprémben (?). Vagyis három teljesen egyenrangú döntőt szerveznénk:

- SÁRBOGÁRD (Országos Döntő – nem művészeti iskolák számára)
- DEBRECEN (Országos Döntő – egyetemi-főiskolai csop.)
- VESZPRÉM (Országos Döntő – művészeti iskolásoknak – talán kiegészítve másokkal.)
- SZOLNOK (Globe Fesztivál lehetne az a fesztivál, ahol mind a három kategória legjobbjai találkozhatnak – versenyen kívül.)

Kérem, gondoljátok meg! Várom észrevételeiteket az egész fesztivállal kapcsolatban is, javaslataitokat. Legyetek aktívabbak! Íme ízelítő egy rég érkezett e-mailből:

„(...) A másik, amiről érdemes szót ejteni, az a probléma, hogy a szakmát profi vagy félprofi szinten űzőket és a teljesen amatőröket nem szabadna versenyeken, fesztiválokon együtt szerepeltetni, pláne nem érdemes teljesítményüket együtt mérni. Ezt a durva hibát semmilyen más szakmában nem követik el. (Sem a zenekaroknál, sem a kórusoknál, sem a táncscsoportoknál, sem a focicsapatoknál, sem az idegen nyelvi versenyeken... mindent felsorolhatnék.) Egyes egyedül a heti másfél órás próbával dolgozó, próbaterem nélkül játszó, évi harmincezer forintos költségvetéssel rendelkező, jóindulatú de képzetlen tanár vezetésével kiálló amatőr diákszínjátszókat engedik össze vetélkedni olyan csoportokkal, akik messze nem ilyen háttérrel rendelkeznek. (Pl. igazi rendező a vezetőjük, több szakember is foglalkozik a csoporttal, a gyerekek nem matematika, fizika vagy más OKTV-re készülnek, hanem akár minden nap színházasdit játszanak... mondjam tovább? Ennyi erővel pl. össze lehetne ereszteni egy ma-

tematika versenyen mondjuk a mi révais matematika OKTV-seinket, és valamelyik művészeti iskola matekosait. Semmi esélyük nem lenne a művészeti iskolásoknak -- nem a győzelemre, a továbbjutásra sem.)

Kétségtelenül nagy munkát jelentene a kategóriák kialakítása, de valószínű, hogy sok normál középiskolás csoportot (és csoportvezető tanárt) megkímélne attól, hogy kilátástalan küzdelemben versenyezzen pl. drámatagozatos iskolák csoportjaival. Gyanítom, hogy nekik inkább arra kellene lehetőséget teremteni, hogy legalább a jobb (nem drámatagozatos) középiskolás szinkörök vezetői (és diákjai) megnézhessek azokat az országos döntőket, amelyeket a legjobb csoportok -- értelemszerűen általában a drámatagozatos gimnáziumok -- tesznek ragyogóvá előadásaikkal. Hadd tanuljanak, és hadd élvezzék ezeket az előadásokat. Azokon a fesztiválokon és versenyeken pedig, amelyeket ki-fejezetten a nem tagozatos iskoláknak szerveztek, hadd élvezzék a küzdelmet és az igazságos vereséget vagy győzelmet. A téma valószínűleg folytathatást igényel, de most mással vagyok elfoglalva, ez tulajdonképpen csak egy köszönőlevél, mert jólesett a Hírlevéllel együtt küldött üdvözlét. Üdvözlettel:

Wenczel Imre „

A fenti vélemény Győrből érkezett. Érdemes lenne megbeszélni. Mi a Ti véleményetek?

eLnöki Beszámoló 2000

Az idei közgyűlést nem sikerült megtartani a csurgói országos döntőn, mert a sűrű program és az előkészítetlenség ezt megghiúsította. Ezért hívtuk össze

június elejére (a tanév utolsó pillanatában) az ODE rendes éves közgyűlését. (A sikertelenségre való tekintettel rendkívüli közgyűlés december 2-án lesz.)

Az ODE elmúlt évi működéséről

Az 1999-es veszprémi döntő után értesültünk arról, hogy a Nemzeti Kulturális Alapprogram 2.000.000.- Ft-tal támogatja a fesztivált. A sok kifizetetlen számláinkat rendezhettük így még a nyáron (!). Küldtünk minden olyan megyei válogató helyszínére az összegből, amelyek együtt pályáztak velünk.

A nyáron újabb számítógép felújítás következett. Szeptemberben új ügyintézővel indult az ODE. Pokrócz Enikő, volt debreceni drámais diák dolgozott velünk két hónapig, de útjaink – közös megegyezésre – októberben elváltak. Faragó Csabának köszönhetően ismertük meg Beliczai Balázst, aki azonnal bekapcsolódott az ODE ügyébe. (2000 októbere óta öt völgyesi károly váltotta fel.) A '99-es őszi hónapokban megpróbáltuk rendezni sorainkat, besegítettünk a szolnoki Globe Fesztiválba (50.000.- Ft), felvettük a kapcsolatot a megyei szervezőkkel, kiírtuk a 2000-es Diákszínjátszó Találkozót. A kiírást megpróbáltuk széles körben ismertté tenni, de sajnos a különböző tv-csatornák nem haraptak rá igazán a témá-

ra. Külön köszönet Nagy Györgynek, aki 1999-ben is foglalkozott velünk a *Hol-mi?* című műsorban. Feliratokban megjelent a Duna Televízió *Virradóra* és a *Miénk a tér* című műsorában. Nagy nehezen – különleges kompromisszumok árán – sikerült február elején bekönyörögnünk magunkat az RTL Klub reggeli műsorába. A *Pesti Est Sűgő* ismét ingyen bocsátott rendelkezésünkre egy egész oldalt a januári számban – köszönet érte!

Januárban elszámoltunk a tavalyi pályázati pénzeikkel (Országgyűlés, NKÖM), s megírtuk az összes aktuális pályázatunkat. Ma már beszámolhatunk a nyert összegekről:

- A Magyar Országgyűlés 2000-ben éves működési keretre 290.000.- Ft-ot adott (tavaly még 700.000.- Ft volt, előtte pedig 1.000.000.-Ft)
- A NKÖM 2000-ben éves működési keretre 900.000.- Ft-ot adott (tavaly 700.000.- Ft volt)
- Az NKA az Országos Diákszínjatszó Találkozóra 2.000.000.- Ft adott (tavaly ugyanennyi volt)
- Az Oktatási Minisztérium fedezi a magyar csoport jeruzsálemi útját (ez kb. 900.000.- Ft)
- Az Oktatási Minisztérium támogatta a csurgói döntőt 200.000.- Ft-tal.
- A NKÖM pedig 250.000.- Ft-tal támogatta a fesztivált.

Sikertelenek voltak a pályázataink az Európa Tanácsnál, a Mobilitásnál. A Mobilitás egyébként rendkívül kiábrándító benyomást kelt. Nem válaszolnak a levelekre, elvesztik, majd megtalálják, nem válaszolnak az üzenetekre, majd végül mindenkit megajándékoznak egy Tolsztoj-regénnyi egyen pályázati úrlappal 2 nappal a beadás előtt.

Egyéb bevételünk csak a csoporttagdíjakból származik, amit 2000-ben 1000 Ft-ra emeltünk fel. Sajnos nagyon sok csoport nem fizeti be ezt az összeget. (?)

De térjünk a fesztiválra! Januárban még vészharangot kongtattam, mert rendkívül kevés volt a jelentkező, végül nagyon jól alakult. A hozzánk és a helyi szervezőkhöz eljuttatott jelentkezések alapján 147 csoportot regisztráltunk. Sajnos ezek közül végül nem mindenki lépett fel, de a mezőny így is gazdagnak tekinthető. A felkért zsűritagok a szokásnak megfelelően járták végig a helyszínüket (ezúttal 15 helyszín 21 nap). A helyszínek nagy száma miatt kénytelenek voltunk bővíteni a zsűritagok számát. Ez persze ismét azt eredményezte, hogy voltak köztük olyanok, akikkel nem voltak különösen megelégedve a csoportok, s a végső döntésben is egyenetlen színvonal alakult ki ismét.

Balázssal elkövettünk mindent – rutintalanságunk ellenére –, hogy minden időben elkészüljön, reméljük kevés hiba csúszott a munkánkba.

2000-ben – a tavalyi megbeszélés alapján – az Oktatási Minisztérium *Játsszuk színházat!* fesztiválját közösen készítettük elő. Segítettünk a csoportok ajánlásában, a szakmai rész csiszolásában. Végül a nagy döntő időpontja sem esett egybe a mi találkozóinkkal, hanem éppen nyitóakkordja lett. Külön örömeinkre szolgál, hogy a tavalyi fődíjas Kompánia (*Táltosjáték*) nem érdemtelenül jutott be a tavalyi sikere alapján ebbe a versengésbe. Megosztott fődíjat nyertek itt is. A másik győztes a debreceni Ady Gimnázium csapata lett. Az OM segített abban is, hogy nagyobb nyilvánosságot kapjunk mi is. Az RTL Klub és a TV2 kapui azonnal megnyíltak, újabb hírdetés a *Pesti Est Sűgő*ban.

Szerencsére a Magyar Televízióhoz elküldött töménytelen levelünk közül egy nem volt hiábavaló. Az *Iskola utca* című műsor szerkesztője, Sághy Zsuzsa – aki egyébként maga is indult csoportjával a budapesti válogatón – nagy szakértelemmel és lelkesedéssel tudósított műsorában többször az eseményről. Már a budapesti válogatón is jártak, végül pedig Csurgó után egy egész műsort szenteltek a diákszínjátszásnak. (Igaz, a

csurgói felvételeket az ODE, vagyis Flanek László készítette). Most nyáron pedig a csurgói fődíjas és két első díjas előadás kerül teljes egészében a nyilvánosság elé. Külön örültünk, hogy az MTV1 *Zanzibár* című műsora is egy egész műsort szánt a témára.

CSURGÓ

Csurgó. 21 csoport volt. A helyszín már nem a régi, ezért fel kellett készülnünk az új, nagy épület sajátosságaira. Az Artus ingyen rendelkezésünkre bocsátott egy komplett világítási parkot, béreltünk mobil színpadot, közel 100 m² fekete fóliával sötétítette le Balázs és csapata a nagytermet (Keserű is állt a létra tetején). A szállás kevés volt és nagyrészt drága. A református kollégium egyáltalán nem volt vendégszerető, már az első órában panaszkodtak a csoportok a kollégium vezetőjére, utána pedig a tornatermi gyönyörre. A művelődési központ nagyterme pedig – valljuk be – akusztikailag mindent elnyelt. Panaszkodtak a csoportok, nagyrészt joggal! Pedig Julikáék (most mindenkire gondolok) MINDENT megtettek. Át kell gondolni, hogy milyen megoldást tudunk találni a problémák elkerülésére.

Volt fesztiválújságunk, a Bárka Hajónapló műhelyeseinek köszönhetően! Végül minden rendben lement. Csak a díjkiosztásnál nem történt minden

ügy, ahogy terveztük. Az eredetileg két kategóriába szánt indulókat a zsűri végül mégsem eszerint díjazta. Ezt a szándékukat velem is megosztották előtte, igaz akkor én arra gondoltam, hogy ez majd nem azt jelenti, hogy végül majdnem minden díj csak az egyik kategóriát fogja érinteni. Talán jogos volt néhány csoport felháborodása, de talán jogos volt szakmailag a zsűri ilyen döntése is. Hogy ezt hogyan lehet jövőre megoldani, még nem tudom, remélem a Közgyűlésen választ találunk erre is.

Csurgón kiemelt 13 alakítási díjazott közül 10-en Jeruzsálembe utaznak júliusban, 3-an pedig Zalaszentgrótra augusztusban.

A döntőről készült profi videofelvétel és a fotókat nálunk lehet megrendelni! Sőt, a Bárka Hajónaplója öt oldalas cikkben tudósított a Találkozó-ról, minden csoport munkáját érintve. (Az ODE-ban olcsóbban beszerezhető - kérjétek Balázstól!) Köszönet még a Bárkának azért, hogy a legjobb csoportoknak profi bemutatkozási lehetőséget kínál. Már most júniusban fellépett a Vörösmarty M. Gimnázium *Szerelm a kertben* című produkciója és a Pesti Barnabásban készült *Akárki*. Decemberben pedig a *Selejtesek* és a *Bécsi* lesz látható.

Sajnos, a Találkozóan teljesen kifogytunk anyagilag, ba-

rátaink segítették ki ideiglenesen az ODE-t 500.000.- Ft-tal. Köszönet érte!

2000-ben részt veszünk még más fesztiválok megszervezésében is. Június 10-11-én Aquincumban rendezünk Papp János színművésszel együtt ókori darabokból álló fesztivált, június 17-18-án a Faludi Akadémiával közösen Milleneumi Diákszínjátszó Fesztivál lesz konferenciával egybekötve. (A konferencia elmaradt.) Októberben a Globe Fesztivált és novemberben pedig a Vörösmarty-etűdök fesztivált szervezzük.

Március óta működik az ODE honlapja (www.szinhaz.hu/ode) a Magyar Színházi Portálnak köszönhetően - ingyen. Frissítésre kevés energiánk jut.

Terveink szerint szeretnénk a választmányi tagságot megerősíteni és aktívabbá tenni, mert ketten nem győzzük jó színvonalon végezni a munkát. Köszönet Banyó Mártonnak, aki tiszteletbeli választmányi tagként felmérhetetlenül sokat segített Csurgó előtt! Ilyen emberekre lenne szükség a jövőben!

Véleményeiteket, észrevételeiteket várom!

2000. május

Vidovszky György

Diákszínjátszók

Kazincbarcikán

XV. Ifj. Horváth István Nemzetközi Amatőr Színjátszó Találkozó

Soltészky Tibor szerint a mai magyar amatőr színházi palettán a diákszínjátszók teljesítménye tényleg a legerőteljesebbnek. Örömteli ilyenről olvasni, még akkor is, ha csak bizonyos feltételekkel igazolható a fenti vélemény. Kétségtelen tény, hogy a diákszínjátszás fellendülben van.

Az idei Országos Diákszínjátszó Találkozón díjakat nyert produkciók nagy része több éves munkák után jött létre. Ezek a csoportok szándékaikban különböznek a többségtől: profi színvonalú produkciókat akarnak létrehozni, színházi becsúgy fiktív, szakmailag megalapozott utakon járnak. Ezért találkozunk egyre több diákszínjátszó előadással amatőr (vagyis felnőtt) fesztiválokon, profi színházakban, televízióban stb. A híd a két struktúra között: már nem diákosok, de még nem profik. Útközben vannak, és ezért izgalmasabb a helyzetük: bármi lehet még belőlük, minden mozdulatuk meglepetéssel szolgál.

Kazincbarcikán öt diákszínjátszó előadást láthatott a közönség. Gágyor Péter: *Táltosjáték (Kompánia)*, Kárpáti Péter: *Akárki (480-as csoport)*, A szebeni muzikusok (??), N. Williams: *Selejtesek (Elő-Tér Művészeti Iskola)*, Bécsi (Minden jó, ha vége csoport). A felsorolt produkciók mindegyike már megméretett az Országos Diákszínjátszó Találkozón. A *Táltosjáték* 1999-ben (sok egyéb mellett) F-díjat nyert, *Akárki* 2000-ben megosztott I. helyezést

ért el, a Bécsi pedig (sok egyéb mellett) a F-díjat kapta, a *Selejtesek* II. díjat érdemelt. A szebeni muzikusok a Helikon-napokon szerepelt kiemelkedően.

A szebeni muzikusok

Német Ervin átiratainál olyan dramaturgiával találkozhatunk, amely lehetővé teszi, hogy egy teljes színjátszó csoport szinte egyenrangú feladatokkal valósítsa meg az előadást. A szebeni muzikusokat nagyon fiatal (16-17 éves), saját bevallásuk szerint kezdő diákszínjátszók mutatták be. Játékukban nem használtak díszleteket, különösebb kellékeket sem, minden a saját testükből született meg a néző fantáziája segítségével. Ez a megközelítés állandó iróniát, játékoságot szült előadásukba. A kazincbarcikai (szigorúan szakmai) közönség egy része éppen ezért nagy szimpátiával figyelte a produkciót, viszont azok, akik áhítatosabb színházi közegbe tartozónak érzik magukat, fanyar ábrázattal elutasították. Pedig éppen az ilyen előadások szegülnek szembe a legtisztább és persze legnaivabb módon a konzervatív színházi nyelvnek. Azok a diákok, akik ilyen darabokon (is) nevelkednek, talán érzékenyebbek lesznek a színházi tér adta lehetőségei iránt, s megértik azt a (fél)igazságot, hogy a színház legfontosabb pontja mégis a színpadon álló ember. A csoport a jól ismert mesét dolgozta fel, saját kurtításokkal és toldásokkal. Emlékezetes pillanatokat szereztek a számár álmaival és a kakas melodrámaival.

A produkció mégis mintha kilógott volna a barcikai mezőnyből. Talán egy oka volt ennek: az amatőr színjátszás lényeges jellemzője az, hogy a csoportokat a közös mondanivaló akarás sarkallja darabjuk bemutatására. Nem kötelező feladat, esetleg szabadidős tevékenység: annál sokkal életbevetőbb, vagy életformába vágóbb. A diákszínjátszó csoport a gyakorlatozásnál tart, jó úton afelé, hogy néhányukkal találkozunk néhány év múlva valamilyen önálló csoport tagjaként.

Selejtesek (Osztályellen-ség)

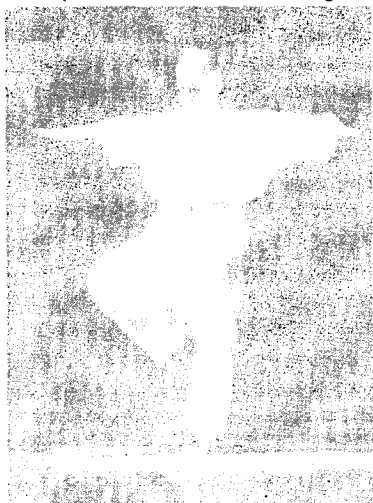
Az El•Tér M•vészeti Iskola produkciója régóta járja a fesztiválokat és az országot. Szerepeltek Balassagyarmaton (minden díjat elhoztak), az Alternatív Színházi Szemlén és többek között Csurgón. Ahogy egyik•jük mondta, üzembiztos el•adás, „ki van próbálva”, noha mindig változik egy kicsit (legf•képp a vége). Az amerikai darab olyan diákokról szól, akik tanár nélkül maradnak egy osztályteremben, nem véletlenül. Amolyan balhész srácok, aggasztó családi háttérrel. A lyukasóra nem versfeladványok megfejtésével telik náluk, hanem Pajszér javaslatára mindegyikük tart egy néhány perces „órát” valamiről. Az eredeti darab itt következ• didaktikusságát ez a feldolgozás sem feledtette teljesen. Bár Wéber Péter rendezésében jócskán magyarították és keményítették az alapanyagot, id•nként mégis a drámai szöveg és nem az osztályteremben látható ember volt hallható. Az el•adás er•ssége pedig éppen a színészi jelenlét. Mivel a sz•k osztályteremben közvetlen közeli szemlélhetjük a srácok játékát, minden hamisság azonnal teleplez•dhet. Nehéz rajtakapni •ket. Budapesten láttam el•szór az el•adást, ahol a barcikainál sokkal koncentráltabb, feszültebb hatás jött létre. Akkor valóban féltem a térben mozgó fiúktól, annyira átlényegült, dühöd arcokat láttam. Minden ütés leveg•je elért hozzám, a repül• székek zaja a dobhártyámba mart, és azon gondolkodtam, kik ezek a srácok, akik így el tudják „játszani” magukat. Azóta volt szerencsém megismerni •ket: ugyanolyan távol állanak •k ezektől a szerepektől, mint Hamlettől, szelid, érzékeny, jól nevelt srácok, pontos és kemény munkára szoktatott szakutadással. A kazincbarcikai zs•ri látott a „minthán”, m•vér helyett igazán kért számon. (Persze nem a szó szoros értelmében.) Wéber Péter csoportja olyan el•adás létrehozását kísérlete meg, ami észrevétlenül, nem látható színházi eszközökkel te-

remti az Életet a szemünk elé. Bámulhatunk, mint egy utcai verekedésen. Sajnos, ahhoz is hozzá lehet szokni...

Táltosjáték

A budakeszi Kompánia csoport végigjárta a korosztályi ranglétrát. Mindig olyan fesztiválon, táborban t•ntek fel, amilyen korúak voltak éppen a színjátszók: gyerekszínjátszóként kezdtek, diákszínjátszóként folytatták és Kazincbarcikán amat•rökké n•ttek fel. Kevés náluk összeszokottabb csoport létezik ma Magyarországon. Lukács László (akit fiatal kora ellenére még ma

is bácsiznak az id•közben felcseperedett „gyerekek”) az általa vezetett m•vészeti iskola falai között komplex képzsben is részesít növendékeit. Így történhetett meg, hogy a szerepl•k Gágyor Péter darabjában ösztönös tehetségükön kívül tanult elemeket is alkalmaztak. Az énektudásuk leny•gőz•, tánc tudásuk pedig pontos, er•teljes. Az el•adás legkülönösebb techni-

kai-dramaturgiai eleme pedig minden kétséget kizáróan az indiai tánc. Rontó és Kalamona történetét olyan jelrendszer kíséri-magyarazza, ami kulturális távolsága ellenére mégsem elűt a témától, hanem érzékennyé, örökké emeli azt. A zene, az ének és a tánc nem kizárólag magyar mesévé alakítja a h•sök sorsát, hanem olyan élményszövevénné, ami nem számol a kulturális szokások hatáiraival, csak az egyszerű, önmagában érvényes világ megteremtésére törekszik. A szegény fiú, Rontó és a szépséges Júlia szerelmének története mese minden elemében. A színházi el•adásnak egyetlen pontja sem reflektál a valós világ aszfaltzagára, olyan er•s az alkotók „naivitása”, hite abban, amit csinálnak, hogy a néz•nek eszébe sem jut átgálni ez ellen. Egyszer• és magától értetőd• minden lépésük és mondatuk miközben a legfontosabb dolgokról beszélnek: barátságról, önfeláldozásról, h•ségrel és szerelemről. Nem jut eszembe jellemz•bb gondolat Bérczes Lászlóénál, aki a következ•ket írta egy évvel ezelőt a Hajónaplóban: „Milyen szép az ember, bámul a néz•, és sajnul a szíve, hogy • maga nem lehet fenn a színpadon.”

Bécsi

A Bécsi oroszul ördögöket jelent. Az el•adás pedig Dosztojevszkij regénye alapján készült. A Minden jó, ha vége csoport nagy része már elvégezte a középiskolát, így ki is lógnak egy kicsit a diákszínjátszó mez•nyb•l, mégis ott vannak. Az egyetlen létez• egyetemi fesztivál még nem elég nagy ahhoz, hogy minden csoportot fogadni tudjon... A Bécsi szerepl•i nagyrészt a Pesti Barnabás Gimnázium áramatagozatára jártak vagy járnak. (Amikor leírom ezeket a szavakat, arra gondolok, csak múltid•ben kéne fogalmaznom. Mert szeptembertől az a drámatagozat, azok a fanárok, akik országos sikereket hoztak az iskolának, önálló csoportokat neveltek, már csak múltid•ben léteznek... Kár érte!) A Minden jó, ha vége csoport tavaly Dosztojevszkij B•n és b•nh•dés cím• regényét dolgozta bele Shakespeare III. Richárd cím• drámájába. Az akkori eklektikus választás és színházi megközelítés helyett most éppen az egyszerűsége törekedtek. Mindössze két jelrendszert vegyítettek: a kontaktánc egyes elemeit és a prózai színházat. A földön elhelyezett halogénlámpa fényénél rövid jelenetek villantak fel az „Ördögök” életéből, az epizódokból észrevétlenül állt össze a történet. A hosszú és szövevényes regény „meséjének” megértését nehezítette a kényszer•s•rítés és a jelenetekben megjelen• „gimnasztika” (zs•ri). A kétségtelenül expresszív játék talán nem egyszerű nézésre adja meg magát. A szerepl•k intenzitása és a szöveg szikársága költ•ivé formálódik az egymásra gabalyodó testek szorításában, a kitért végtagok érejtében. Kazincbarcikán nem sikerült a játék bels• logikáját elhitetni a közönséggel, csak a váz látszott, amelyen néhány szépen kidolgozott jelenet lehet•sége csillant meg. Az el•adás pedig életképes, sőt talán az út is járható, amin elindultak. Bennük rejlik a képesség, hogy megtalálják az arányt a mozgás és a szöveg között, hogy távolról elkerüljék a formalista színház vádját, és újabb vérg•zös orosz

rém történettel ajándékozzanak meg minket. Tehetőségeknek ez kötelező!

Akárki

A fesztivál utolsó versenyeladásán Kárpáti Péter *Akárki* című drámáját láthattuk. A Pesti Barnabás Gimnázium végzős drámaisai a Keleti István Művészeti Iskola égisze alatt, Perényi Balázs irányításával nehéz feladatot tűzött ki célul. Olyan előadást akartak létrehozni, amelyben egyszerre működik érvényben a realista színház igényes kelékvilága, aprólékosan kidolgozott színészi játéka, s a diákszínjátszás frissége, tiszta lendülete. Az Országos Diákszínjátszó Találkozóon nagy sikerrel szerepelt előadás Kazincbarcikán elévzett. Szomorú látni, hogy a nagy igénnyel színpadra állított darab érzékeny pillanatai megcsúfolva vesznek el a zavartság és a hibák okozta köcszban. Kárpáti Péter drámájának főhőse, Emmát Kapronyi Kinga nagy sikerrel

játszotta korábban, rációlvva a szerep és a színjátzó közti nagy karkülönbségre. Az előadásban használt mobil díszletelemek könnyedén formálták át a játék és életteret a színpadon, Kazincbarcikán súlyos tévesztések zliáltak szét a jelenetváltásokat. A közönség pedig időnként nevetéssel viszonzta a színpadon kínlódó diákokat. Talán a nem működő kellék (csukva maradt bórönd), az elnémult CD okozta a zavart... A zsűri véleménye szerint a rendezőnek le kellett volna állítania az

előadást - ami pedig a 2000-es év egyik legkiemelkedőbb teljesítménye volt.

Végül a díjakról. A Kompánia fesztiválját nyert, valamint Rontót játszó Mózes Zoltán alakítási különdíjat kapott. Bori Viktor pedig a Minden jó ha vége csoport tagjai közül érdemelte ki ugyanezt. Kazincbarcika színvonalát ma meghatározzák a diákszínjátások.

Vidovszky György

„Dona nobis pacem...” (Adj nekünk békét...)

Rövid híradás a VI. Európai Ifjúsági Színjátszó Találkozó- zóról

Jeruzsálem, 2000. július 10-24.

Nagyszerű ellenpontozás: amíg a színpad elején két ellenséges tábor vezetői parancsára egymást lövik le a katonák, közben hátul a meghaltak kórusa szól egyre hangosabban - mivel egyre többen vannak: „dona nobis pacem.” (XVI. századi egyházi dallam.) S a jeruzsálemi Dávid toronybeli előadáson túl - a Camp Davidben folyik a békétárgyalás Jeruzsálemért.

Kommunikáció ez a javából. Ez az üzenet egyike volt azoknak a műhelymunkának, amelyeket a VI. Európai Ifjúsági Színjátszó Találkozó záróestjén mutattak be.

Ebben az évben Izrael rendezte ezt a nagy múltú „vándor projectet” Jeruzsá-

lemben, a béke városában - az EDERED (European Drama Encounters/Európai Dráma Találkozók) védnökségével. A Találkozó központi témájaként a *Kommunikációt* adták meg a jeruzsálemi főszervezők: Eyal Ezri, Sarah Norman és Moshe de Gratzia.

A 15 országból érkezett fiatalok - összekeveredve - drámatanáraik vezetésével kb. 20 fős csoportokban dolgoztak július 10-től 22-ig, hogy 23-án este bemutassák a jeruzsálemi érdeklődőknek a David Toronyban 7 színpadon 10-15 perces alkotásaikat.

Megszokott ez a munkarend, hiszen 1981 óta gyermek és ifjúsági találkozók váltják egymást évenként más-más ország szervezésében. 1979-ben hívták életre ezt az együttműködési formát Svédországban, az Európai Kulturális Együttműködési Tanács pártfogásával. Az akkor megfogalmazott célok a következők:

- a kreativitáson alapuló ön- és emberismeret fejlesztése a dramatikus eszközök által
- a drámajáték módszerével történő közös alkotás
- s, hogy e módszer segítségével közelítse egymáshoz a különböző szociális és kulturális környezetből érkezőket.

1979 óta nemzetközi szervezette vált az EDERED. Az egykori találkozók főszervezői alapították Lingenben, Németországban. Magyarország képviselője Fabulya Lászlóné, aki 1992-ben a Békéscsabán rendezett VI. Európai Gyermekszínjátszó Találkozó főszervezője volt s egyben a Körös vidéki Drámapedagógiai Egyesület elnöke és Vidovszky György, az Országos Diákszínjátszó Egyesület elnöke.

Az izraeli szervezők nagy energiával készültek a fiatalok fogadására, de elegendő pénz hiányában még áprilisban úgy tűnt, hogy elmarad a találkozó, hiszen az Európai Uniótól nem kapták meg a támogatást.

Az EDERED testület vezetősége, élen finn Maire Saure elnök-asszonnyal - drámai módon - sok tárgyalás után végül is elérte, hogy Izrael illetve Jeruzsálem városa májusban mégis vállalta a találkozó házigazda szerepét.

Igaz, az eredeti tervekhez képest szerényebben: csak 15 ország részvételével indul el a Találkozó. Több jelentkezést nem fogadtak el. Így nem jöhetett Törökország, Svédország, Luxemburg. Szerencsénkre, mi ott lehetünk.

A 200 főnyi résztvevőt a fenyőillatú En Karenben (Jeruzsálemtől 7 kilométerre), Keresztelő Szent János szülőföldjén lévő Karmit Kulturális Központ, egyetemi város jellegű épületegyüttesében helyezték el. Sok tapasztalat után minősíthetem komfortos, nagyszerű helynek. A 30-35 fokos meleget árnyékot adó fák, a minden nap két órát használható uszoda és a műhelymunkákon félóránként „kötelezően” iható sok friss víz enyhítette. Étkezésünkben a gyümölcs, zöldség, rizs, hal dominált, kinek jó volt ez, s ki már az első hét után paprikás csirkét és sertéspörköltet szeretett volna enni. (De már a görögök is megmondták, hogy „ízlés fölötte ne nyiss vitát!”)

A csodálatos érzés mellett, hogy a kb. 5000 éves kultúra földjén járhatunk, még a műhelymunkák utolsó napi nyilvános bemutatója is ösztönzőleg hatott. Az ösztönzés mellett ez próbatétel

is volt a javából. Volt, aki nem beszélte a kíváncsok közös nyelvet, az angolt, így az instrukciókat nehezen értette s be is zárult. Volt, ahol a műhelyvezető drámatanárok egészen más stílust képviseltek, s nehéz volt a ráhangolódás. Volt, amikor a központi művészeti vezetés – feltéve a fiatalok teherbírását – éjjel 1 óra után pihenésre kérte a táborot. (Ez ment a legnehezebben.) Ami igaz, az igaz, többen kihagyták a 9-kor kezdődő közös bemelegítő foglalkozásokat, hogy az utolsó pillanattig, a műhelymunka kezdetéig, 9.30-ig aludhassanak.

A drámafoglalkozások mellett a háttérben komoly szervezői munka folyt, melynek fő koordinátora *Bentzi Biteran* volt s fiatal izrae-

kat. Így a tanárok, az izraeli szervezők és a fiatalok összehangolt munkája révén jöhetett létre végül az utolsó esti „nagy mű”, amely feledhetetlen marad mindenki számára – ahogy ez lenni szokott.

A 150 fiatal, akik *Ausztriából, Belgiából, Dániából, Észtországból, Finnországból, Írországból, Izraelből, Horvátországból, Litvániából, Magyarországról, Máltáról, Németországból, Oroszországból, Svájcban és Walesből* érkeztek, nyelveken, határokon túli közös alkotás részesei lehettek. Érzelmekkel kommunikáltak legfőképp. Reméljük, ez mélyebben segíti elő a megértést, a toleranciát, mint a jól-rosszul elmondott szavak, az érdeklévő tárgyalá-

li segítői, akik szolgálatkészen igyekeztek megoldani, amit csak lehetett.

Esténként a csoportvezetők és a drámatanárok egyeztettek a technikai tudnivaló-

sok. (De félre az illúziókkal!)

A magyar csoport résztvevőit csurgón válogatták ki az *Országos Diákszínjátszó Találkozó*n nyújtott telje-

sítményük alapján. Éles Eszter, Hermann Gábor, Hiller Adrienn, Juhász József, Kapronyi Kinga, Mondok Péter, Pálmai Anna, Polgár Csaba, Réthelyi András, Szilágyi Katalin s a két tanár, akik egyben a találkozó két utolsó napján tartott EDERED-ülésem is képviselték Magyarországot: Fabulya Lászlóné és Vidovszky György. Más, némely nálunk gazdagabb országban az EDERED tagokon kívül fizetett tanárok „dolgoztak” a fiatalokkal két hétig.

Az EDERED-ülésen többek között a szervező országok pályázati támogatásairól, a jövő évi Észtországban tartandó Európai Gyermekszínházi Találkozó előkészületeiről, s természetesen a találkozók jobbításáról esett szó.

A jobbítás egyik lehetősége a jó kommunikáció, melynek titka a hagyományokban rejlik. Erre nagyon szép példa volt a Vidovszky György és az észt Cristina Omer vezette műhely bemutatója, mely az *Eszmélet* címet viselte. Az „életfa” előtt állatok és emberek kommunikációját láthattuk: megszelídítés, megtörés, majd ki-

törés a fogságból. Különböző kísérletek a kommunikációra. A következő alkalommal jó együttműködő csoportot eredményezett, s hozzá a nagyszerű Lajkó Félix-zene és Éles Eszter fantasztikus mozgása (gúzsba kötve „tán-

colta el” reménytelen szabaddulását) nagy tapsot váltott ki a közönségből.

Az Oktatási Minisztérium támogatása tette lehetővé, hogy jelen lehettünk, s képviselhettük Magyarországot. Ezúton is köszönjük!

Fabulya Lászlóné
EDERED tag

Az Aquincumi Múzeum, a Pannon Művészeti Fesztivál Alapítvány és az Országos Diákszínjátszó Egyesület 2000. június 10-11-én megrendezte az

AQUINCUMI DIÁKSZÍNHÁTSZÓ TALÁLKOZÓT

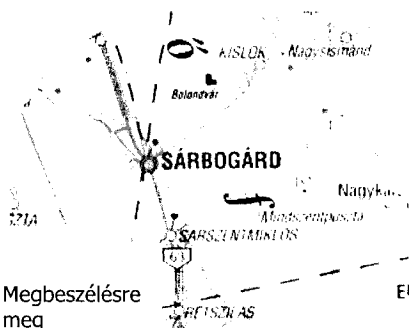
A fesztiválon olyan diákszínjátszó előadásokat láttunk vendégül, amelyek az elmúlt tanévben az ókori kultúrából merítették alapanyagukat. A kétnapos fesztivál jövőre is folytatódik.

A két nap műsora a következő volt: Földes Diákszínpad (Miskolc) – Lúszisztrató; Sitkei Színkör (Sitke) – Arisztophanész madarai; Szerda csoport (Budapest) – Lúszisztrató; Vörösmarty M. Gimnázium (Budapest) – Görög fantázia; Szörpentin csoport (Budapest) – Amphitrüon.

SÁRBOGÁRD

LESZKOVSZKI ALBIN
DIÁKSZÍNJÁTSZÓI

Keresem a főteret Sárobgárdon.

Megbeszélésre
meg
díjátadásra

jöttem és foglaltam sincs, hol a Múvelődési Ház. Szűcs Tamás telefonált egy fél órája, hogy késik, lerobbant a kocsija. Be kéne várni valahogy. Kényeszerű keresgélésem lassan városnézésé alakul át. Végiggurulok Sárobgárdon – a főúton. Egyszerű, magyar városka, rendezett kertekkel, szombati nyugalommal. Boltok zárva. A Sárobgárd vége táblánál visszafordulok. Rájövök, hogy melyik lehet a főteret: az egyik épületnél emberek várakoznak, ünnepélyesség árad belőlük, biztos valami esküvő, vagy keresztelő. Bután bámulok rájuk a kocsiból, ők is firkésznek engem, észreveszem közöttük Leszkovszki Albint. Ide jöttem. De ki ez a sok ember? Tétován odabattyogok, kezemben határidőnaplót szorongatok, melegen üdvözlő Leszkovszki, bemutat néhány melléte állónak, azt mondja, volt színjátszóim. Végignézek rajtuk, közben folyamatosan gurulnak be az autók a parkolóba, érkeznek felnőttek emberek, s tanár urazzák Albint. Har-

mincan lehetünk, legalább három generáció. A Múvelődési Ház vezetője betessékel az épületbe, készségesen megmutatja birodalmát, a színháztermet, kistermeket. Reménytelenül beszél terveiről, elégedetten bólogatok, mint egy hülye miniszter a gyárlátogatáson. Tetszik minden, olyan nyugodtan megy az egész, mintha álmodnék. Egyszer csak megjön Szűcs Tamás (nem is olajos a keze), betessékeli a kint állókat. A színházterem nézőterén legalább negyven ember foglal helyet, mintha valami műsort várnának. Kiszaladok a kocsihoz, magamhoz veszem a oklevelet, Tamás bekonferál, motyogok néhány szót a velem szemben ülőknek, és átadom Leszkovszki Albinak az Aranybabér-díjat. Taps, mindenki feláll. Vastaps nagyon hosszsan. Albin zavarban, arca boldog. Irigylem. Tanárként. Négy évtizede vezet csoportokat egy kicsi városban, amit úgy hívnak Sárobgárd. És akkor valaki ír egy körlevelet és Miskolctól Pécsig megmozdul negyven ember, hogy jelen lehessen akkor, amikor a Tanár Úr átveszi az ODE életmű-díját. Tanárok, mérnökök, vállalkozók, polgármester. Egy a közös bennük: a diákszínjátszás. Nem kell magyarázkodni. Ők pontosan tudják, miért fontos ez, noha nem lettek színészek. Alig van köztük, aki ezzel foglalkozik: Mikuli, Szűcs. Mondom: Csurgó, és ezer történet, érzélem ül ki negyven ember arcára, mind jár ott.

Szűcs Tamás elkezd az összefoglaló hivatalos részét. Mindenki marad. Elmeséli, hogy talán jövőre itt lehetne

KÖZGYŰLÉS MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívunk minden egyesületi tagot az Országos Diákszínjátszó Egyesület RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉSÉRE, amit **2000. december 2-án, szombaton 10 órától** tartunk az ODE irodájában (Budapest, 1085 Horánszky u. 11., 318-75-83).

Legfontosabb feladataink:

- A diákszínjátszó fesztiválok rendszerének megújítása
- Az ODE diákszínjátszásban betöltött szerepének tisztázása
- Az elnök éves beszámolójának ismertetése és elfogadása
- Az ODE tisztségviselőinek újraelválasztása, ill. megerősítése*
- Javaslatok, észrevételek

Megjelenésedre feltétlenül számítunk!

Vidovszky György
az ODE elnöke

rendezni a nem művészeti iskolások országos döntőjét. Az olyan csoportoké, amilyen Albiné is volt. Én Pestről idejöttem azt gondoltam, majd leülünk a polgármesterrel, a művelődési ház vezetőjével és egy-két lelkes tanárral, hogy beszéljünk erről a tervről – egy életmentő kávé mellett. De nem. Negyvenen beszélgetünk róla. Kérdeznék, válaszolok, javasolnak ezt-azt, érdeklí mindnyájukat. Alig tudom viszatartani, eufórikus állapotba kerülök. Végre egy pillanat, amikor nem meggyőzni kell valakit általam fontosnak vélt ügyekről, hanem beszélgetni, eszmét cserélni, együtt lelkesedni, közösen álmodozni. Vagy egy órát hallgatjuk egymást, végül néhányan konkrét feladatokat vállalnak a helyi szervezésben: Huszár Károly, Müller Viktória, Gerő Péter és Varnyi Péter polgármester. Átsétálunk a másik helyszínre, a Honvédség Kultúrházába. Még mindig sokan vagyunk, gyönyörködünk a teremben, Mikuli felajánlja a Pécsi Egyetemi Színpad világítási cuccát.

Leszkovszki felül a biciklijére, megkéri egyik színjátszóját, hogy hozza utána az oklevelet. Persze, mi ez a kép kerettel ahhoz képest, hogy ennyien eljönnek, s gyermekkoruk legszebb pillanataira emlékezve, most különböző generációk másképp folytassák ugyanazt. Most már értem, mi az a civil kezdeményezés.

Én sietek – pedig jó lenne még maradni -, mert a Bárkán ma megy először az új *Ablak-Zsiráf*, amiben két volt tanítványom is játszik, történetesen egy csurgói fesztiválszereplésük révén. Remélem, fontos nekik, hogy a volt tanáruk megnézze őket. Kávéval nem kínáltak Sárobgárdon, adtak mást, és ez sokkal jobban feldobott.

Vidovszky

*A jelölőbizottság elnöke Keresztúri József. Kérlek, hozzá juttassátok el javaslataitokat! (Cím: ODE)

Ez az oldal azért maradt üresen, mert hiába vártunk írásokat. A választmányi tagok Csurgóról ígértek cikket, a jeruzsálemi csoport néhány tagja beszámolóra vállalkozott, a Globe Fesztivál is szó nélkül maradt.

ORSZÁGOS DIÁKSZÍNJÁTSZÓ TALÁLKOZÓ 2001

Az Országos Diák-színjátszó Egyesület ismét meghirdeti a magyarországi diák-színjátszó csoportok felmenő rendszerű találkozóját, amelyre várjuk minden olyan csoport illetve előadás nevezését, amely tagjainak ill. szereplőinek legalább kétharmada 14-20 év közötti fiatal.

A találkozó külön mezőnyben indulnak a művészeti iskolák és az egyetemi, főiskolai csoportok.

Az országos találkozóra műfaji, tematikai és műsoridőbeli megkötés nélkül nevezhetők az előadások. Egy csoport ma-

ximum két elő-adással nevezhet. Nem nevezhetők azok az előadások, amelyek az utóbbi 3 év országos találkozóinak döntőjében szerepeltek.

A találkozó területi válogatói március folyamán, az országos döntőre pedig április végén kerül sor.

Kérjük a jelentkezési lapot postán vagy személyesen az Országos Diák-színjátszó Egyesület címére (ODE 1085 Budapest, Horánszky u. 11.)

2001. január 31-ig eljuttatni!

További információk: munkanapokon 9-14 óra között a **06-1-318-7583**-as telefon- és faxszámon vagy a következő e-mail címen:

odeposta@elender.hu

JELENTKEZÉSI LAP Országos Diákszinjátsszó Találkozó 2001

A csoport neve:

Fenntartója:

Címe, telefonszáma:

A csoport vezetőjének neve:

Címe, telefonszáma:

A benevezett előadás címe:

Szerzője:

Rendezője:

Műsorideje:

C O R V I N

RAJZISKOLA

Bp.1111, Lágymányosi u.14/b

Tel: 209-2832

209-6810

Intenzív felvételi előkészítő

képzőre és iparra

fiatal képző-és iparművészek vezetésével

Csendélet-, portré-, aktrajz, szobrászat, festészet és szakirányú tanfolyamok

Hétköznapi 16³⁰-20⁰⁰

Hétfő, szerda, péntek

9³⁰-13⁰⁰Szombat 10⁰⁰-13³⁰**Diákszínház.** Az Országos Diákszinjátsszó Egyesület hírlevele.Címünk: Bp. 1085 Horánszky u. 11. Tel/fax:318-7583 odeposta@elender.huInternet: www.szhaz.hu/odeEgyéb információ: PEST EST SÚGÓ (www.sugo.hu)

Készítette: Vidovszky György, Faragó Cs. Csaba

Felelős kiadó: Vidovszky György